

VARNOSTNI LIST

SPHERE EC 267,5

Stran: 1/8

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU:**1.1. IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA:**

Trgovski naziv: **SPHERE EC 267,5**
Sinonimi: AGORA EC 267,5, DEXTER 267,5
Specifikacija: 05584574
Koda izdelka: 917862/05

1.2 UPORABA SNOVI ALI PRIPRAVKA:

Namen uporabe: Sredstvo za varstvo rastlin – fungicid
Opis: EC- koncentrat za emulzijo

1.3 PODATKI O DOBAVITELJU:

Dobavitelj: Bayer CropScience d.o.o., Tržaška 132, 1000 Ljubljana
Telefon: 01 242 74 70
Fax: 01 242 74 80

1.4 TELEFON ZA NUJNE PRIMERE:

Telefonska številka za klic v sili pri proizvajalcu: Bayer CropScience, Dormagen, Nemčija
0049 214 30 99 300

2. SESTAVA S PODATKI O NEVARNIH SESTAVINAH:

SESTAVA: trifloksistrobin
ciprokonazol
izotridekanol-8-etoksilat
oksiran, metil-, polimer z oksiranom, monobutil eter
N-metil-2-pirolidon

OPIS: EC – koncentrat za emulzijo

OPIS NEVARNIH

SNOVI: **trifloksistrobin** (metil (E,E)-metoksiimino-{2-[1-(3-trifluorometilfenil)etilidenaminooksimetil]fenil} acetat
Koncentracija: 187,5 g/l
CAS številka: 141517-21-7
Index številka: -
EINECS številka: -
Simbol nevarnosti: Xi, N
R-Opozorilni stavki: 43, 50/53

ciprokonazol (2RS, 3RS; 2RS, 3SR)-2-(4-klorofenil)-3-ciklopropil-1-(1H-1,2,4-triazol-1-il)butan-2-ol
Koncentracija: 80 g/l
CAS številka: 94361-06-5

VARNOSTNI LIST

SPHERE EC 267,5

Stran: 2/8

Index številka: 650-032-00-X
EINECS številka: -
Simbol nevarnosti: Xn, N
R-Opozorilni stavki: 22, 50/53,55,63

izotridekanol-8-etoksilat

Koncentracija: 5-10 %
CAS številka: 9043-30-5
Index številka: -
EINECS številka: -
Simbol nevarnosti: Xn
R-Opozorilni stavki: 22, 41

oksiran, metil-, polimer z oksiranom, monobutil eter

Koncentracija: 5-12 %
CAS številka: 9038-95-3
Index številka: -
EINECS številka: -
Simbol nevarnosti: Xi
R-Opozorilni stavki: 36/38

N-metil-2-pirolidon

Koncentracija: 50-60 %
CAS številka: 872-50-4
Index številka: 606-021-00-7
EINECS številka: 212-828-1
Simbol nevarnosti: Xi
R-Opozorilni stavki: 36/38

3. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH:

TVEGANJE ZA ZDRAVJE

Draži oči.

Možna nevarnost škodovanja nerojenemu otroku.

TVEGANJE ZA OKOLJE

Zelo strupeno za vodne organizme, lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ:

Prizadeto osebo umaknemo iz kontaminiranega območja na svež zrak in zagotovimo osnovne življenjske funkcije. Takoj pokličemo zdravnika in mu pokažemo navodilo za uporabo pripravka oziroma originalno embalažo z deklaracijo.

PRI VDIHAVANJU: Pri vdihavanju večje količine razpršenih delcev se ravnamo po splošnih navodilih.

VARNOSTNI LIST

SPHERE EC 267,5

Stran: 3/8

PRI STIKU S KOŽO:	Odstranimo onesnažena oblačila in obutev, kožo temeljito umijemo z vodo in milom.
PRI STIKU Z OČMI/ SLUZNICAMI:	S palcem in kazalcem razpremo očesni vekci in oči temeljito speremo s čisto vodo. V primeru draženja se posvetujemo z zdravnikom.
PRI ZAUŽITJU:	Izperemo usta, prisebna oseba naj popije 2 do 3 dl vode. Takoj se posvetujemo z zdravnikom. Nezavestnemu, oziroma osebi z moteno zavestjo ne damo ničesar piti, niti ne smemo izzivati bruhanja.
NAPOTKI ZA ZDRAVNIKA:	
SIMPTOMI:	Pripravek v stiku s kožo lahko povzroči preobčutljivostno reakcijo. Zaužitje: večje količine sredstva lahko povzroči nespecifično simptomatiko (slabost, bruhanje, splošna oslabelost), ponavljajoče se večje izpostave pa okvaro jeter in ledvic.
ZDRAVLJENJE:	Zagotavljamo in vzdržujemo osnovne življenjske funkcije. Pri zaužitju sredstva je treba dati prisebni osebi piti aktivno oglje (1g/kg telesne teže), razredčeno z vodo v razmerju 1:4. Le v primeru zaužitja večje količine pripravka je indicirano izpiranje želodca. Specifična antidota za težke kovine pri hudi klinični sliki s pomembno sistemsko absorpcijo bakra sta Na ₂ Ca-EDTA ali penicilamin. Zdravljenje je simptomatično.

5. UKREPI OB POŽARU:

SREDSTVA ZA GAŠENJE:

primerna: razpršen vodni curek, pena, gasilni prah, CO₂
neprimerna: niso določena

NEVARNI PRODUKTI PRI IZGOREVANJU:

Pri požaru se razvijajo strupeni plini: vodikov klorid, vodikov cianid, fluorovodik, ogljikov monoksid in dušikovi oksidi.

ZAŠČITNA OPREMA ZA GAŠENJE:

Uporabljamo zaščito dihal.
Na zelo zračenih področjih uporabljamo popolne obrazne maske z kombiniranim filtrom, npr. ABEK-P2 (ne nudi zaščite pred ogljikovim monoksidom!).
V zaprtih prostorih uporabljamo aparat z od okolice neodvisnim izvorom zraka.
Nosimo popolno zaščitno obleko.

POSTOPEK GAŠENJA:

V kolikor je varno, gasimo v zgodnji fazi požara. Gasimo s pr ivetrne strani. Kontaminirano gasilno sredstvo je potrebno zbrati ločeno in ne sme prodreti v tla, vode ali kanalizacijo.
Izdelke odstranimo s področja požara, oz. posode hladimo z razpršenim vodnim curkom, da pritisk v njih zaradi vročine ne naraste.

VARNOSTNI LIST

SPHERE EC 267,5

Stran: 4/8

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH:

V PRIMERU NEZGODNEGA IZPUSTA OBVESTIMO CENTER ZA OBVEŠČANJE NA TELEFON 112.

OSEBNI VARNOSTNI UKREPI: Uporabljamo zaščitno obleko, zaščitne rokavice in obrazno masko z ABEK-P2 filtrom.

OKOLJEVARSTVENI UKREPI: Preprečimo širjenje snovi v tla, vode ali kanalizacijo.

POSTOPKI ČIŠČENJA PO NEZGODNEM IZPUSTU:

Snov prekrijemo z vpojnim materialom, (npr. žaganje, šota, kemična vezivna sredstva).

Onesnažena tla očistimo z vodo in detegentom. Pri večjih razlitjih na prostem odstranimo še vrhno plast zemlje.

Ostanke sredstva, kakor tudi uporabljeni čistilni material, zberemo v posebej označene in trdno zaprte posode in jih predamo v strokovno obdelavo.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO / PRIPRAVKOM IN SKLADIŠČENJE:

RAVNANJE: Ustrezen material za pakiranje sta polietilen visoke gostote (HDPE) in polietilen nizke gostote (LDPE). Posoda mora biti nepropustno zaprta.

SKLADIŠČENJE: Izdelek hranimo samo v originalni embalaži.

Posode hranimo tesno zaprte, v suhem prostoru, zaklenjeno in dostopno samo pooblaščenim osebam.

Skladiščimo stran od hrane, pijač in krmil.

Z namenom ohranjanja kakovosti se izogibamo temperaturam pod -10 in nad 35 °C.

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO / VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU:

MEJNE VREDNOSTI IZPOSTAVLJANJA:

Maksimalna dopustna koncentracija v delovnem okolju (MDK):

Nemčija: 20 ppm (80 mg/m^3)

NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO:

Delovni prostor mora biti čist. Izogibamo se stika z izdelkom.

Delovno obleko hranimo ločeno.

Prepojeno ali drugače onesnažena oblačila takoj zamenjamo.

Delovno obleko peremo ločeno, preveč onesnažena oblačila uničimo.

Pred odmori si umijemo roke.

Po končanem delu se okopamo ali oprhamo.

VARNOSTNI LIST

SPHERE EC 267,5

Stran: 5/8

OSEBNA VAROVALNA SREDSTVA:

ZAŠČITA DIHAL:	Popolna obrazna maska z ABEK-P2 filtrom.
ZAŠČITA ROK:	Na kemikalije odporne zaščitne rokavice.
ZAŠČITA OČI:	Ni potrebna.
ZAŠČITA KOŽE:	Ni določena.
DRUGA VAROVALNA OPREMA:	Ni določena.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI:

Splošni podatki:

IZGLED:	tekočina, bistra
BARVA:	svetlo do temno zelenkasta-rumenkasta
VONJ:	n.a.

Podatki, ki so pomembni za zdravje, varnost in okolje:

pH :	4-8	1% deioniz. voda
VRELIŠČE:	n.a.	
TALIŠČE:	n.a.	
PLAMENIŠČE:	97 °C	
EKSPLOZIVNE LASTNOSTI:	n.a.	
OKSIDATIVNE LASTNOSTI:	n.a.	
PARNI TLAK:	n.a.	
GOSTOTA:	1,09 g/cm ³	pri 20 °C
POVRŠINSKA NAPESTOST:	n.a.	
TOPNOST V VODI:	emulgira	
VISKOZNOST:	15,7 mPa.s	pri 20 °C
PORAZDELITVENI KOEFICIENT n-oktanol/voda:	n.a.	
OBČUTLJIVOST NA UDARCE	Sredstvo ni občutljivo na udarce.	

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST:

KEMIČNA OBSTOJNOST:	Izdelek je v normalnih pogojih stabilen.
POGOJI, KI SE JIM JE TREBA IZOGNITI:	Niso določeni.
NEZDRUŽLJIVE SNOVI:	Niso določene.
NEVARNI PRODUKTI RAZKROJA:	Nevarni produkti razkroja niso poznani.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI:

Akutna toksičnost:

LD ₅₀ oralno	podgana	>3000 mg/kg	(Novartis)
LD ₅₀ dermalno	podgana	>4000 mg/kg	(Novartis)
Dražeč učinek na kožo:	kunec	rahlo draži, označevanje ni potrebno	(Novartis)
Dražeč učinek na oči:	kunec	ne draži	(Novartis)

VARNOSTNI LIST

SPHERE EC 267,5

Stran: 6/8

Senzibilizacija: ne povzroča kožne senzibilizacija (Magnusson-Kligman) (Novartis)

Poskusi reproduktivne toksičnosti na podganah z učinkovino ciprokonazol, so pri maternalno toksičnem doziranju pokazali teratogene učinke. (Novartis)

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI:

GIBLJIVOST: Trifloksistrobin se zelo močno veže na tla. K_{oc} nihajo od 1.642 do 3.745 ml/g.
Ciprokonazol se z K_{oc} 364 ± 207 mg/l lahko šteje kot močno sorptiven za tla in zato v njih "malo mobilnen".

RAZGRADLJIVOST:

Trifloksistrobin; polje:	$DT_{50} = 4,2$ dni, $DT_{90} = 21,3$ dni.
sediment:	$DT_{50} = 6,9$ dni
zrak:	$DT_{50} = 18-24$ h
Ciprokonazol; laboratorij:	$DT_{50} = 105$ dni
polje:	$DT_{50} = 2-305$ dni
realistična:	$DT_{50} = 77$ dni

KRATKOTRAJNI IN DOLGOTRAJNI UČINKI NA OKOLJE:

Ekotoksični učinki

Akutna toksičnost:

Trifloksistrobin:

Toksičnost za ribe:

LC_{50} 96h (*Salmo trutta*) 0,017 mg/l (Novartis)

Toksičnost za vodno bolho:

EC_{50} 48h vodna bolha (*Daphnia magna*) 0,10 mg/l (Novartis)

Toksičnost za alge:

EC_{50} 72h zelena alga (*Selenastrum capricornutum*) 0,64 mg/l (Novartis)

13. ODSTRANJEVANJE:

Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, ki mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu a li odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnanje mora v skladu z okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in ravnanja z embalažo in odpadno embalažo.

14. TRANSPORTNI PODATKI:

Prevoz po kopnem

ADR/RID razred: 9

UN številka: 3082

VARNOSTNI LIST

SPHERE EC 267,5

Stran: 7/8

Embalažna skupina: III
Številka nevarnosti: 90
Ime in opis: 3082 OKOLJU NEVARNA SNOV, TEKOČA, N.D.N.
(ciprokonazol, trifloksistrobin raztopina)

Notranji vodni prevoz

ADNR razred: 9
UN številka: 3082
Postavka: 11
Črka: c
Ime in opis: 3082 OKOLJU NEVARNA SNOV, TEKOČA, N.D.N.
(ciprokonazol, trifloksistrobin raztopina)

Pomorski prevoz

IMDG razred: 9
UN številka: 3082
Embalažna skupina: III
EmS: --
Onesnaževalec morja: P
Ime in opis: OKOLJU NEVARNA SNOV, TEKOČA, N.D.N.
(ciprokonazol, trifloksistrobin raztopina)

Prevoz po zraku

IATA razred: 9
UN številka: 3082
Embalažna skupina: III
Ime in opis: OKOLJU NEVARNA SNOV, TEKOČA, N.D.N.
(ciprokonazol, trifloksistrobin raztopina)

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI / PODATKI O PREDPISIH:

Označevanje nevarne snovi oz. pripravka je v skladu s Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in pripravkov.

Simbol nevarnosti:

Xn

ZDRAVJU ŠKODLJIVO

N

OKOLJU NEVARNO

R- Opozorilni stavki

- 36 Draži oči.
50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
63 Možna nevarnost škodovanja nerojenemu otroku.

VARNOSTNI LIST

SPHERE EC 267,5

Stran: 8/8

S- Obvestilni stavki:

- 2 Hraniti izven dosega otrok.
- 13 Hraniti ločeno od hrane, pijače in krmil.
- 36/37/39 Nositi primerno zaščitno obleko, zaščitne rokavice in zaščito za oči/obraz.
- 45 Ob nezgodi ali slabem počutju takoj poiskati zdravniško pomoč. Po možnosti pokazati etiketo.
- 61 Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list.

16. DRUGE INFORMACIJE:

Besedilo R stavkov iz 2 točke:

- 22 Zdravju škodljivo pri zaužitju.
- 41 Nevarnost hudih poškodb oči.
- 36/38 Draži oči in kožo.
- 43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.
- 50/53 Zelo strupeno za vodne organizme: lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.
- 55 Strupeno za živali.
- 63 Možna nevarnost škodovanja nerojenemu otroku.

Vsebina varnostnega lista je pripravljena na osnovi do sedaj razpoložljivega znanja. Zaradi tega se podatki ne morejo razlagati kot jamčenje za določeno lastnost opisanega izdelka ali njegove ustreznosti za posebno uporabo.

Viri:

Originalni varnostni list proizvajalca (Safety Data Sheet , issued on 29.10.2003)
Uradni list RS, št. 101/27.11.2002.